

Misijní zpravodaj

25/2019

NEPRODEJNĚ

TÉMA ČÍSLA: SÝRIE VČERA A DNES

4 Rozhovor s Maherem Allahhamem
15 Území, kde se tvořily dějiny

20 Mezi peklem a nadějí
24 Fotoreportáž z Mexika

Mimořádný misijní měsíc říjen 2019

Říjen 2019

Přípravy na Mimořádný misijní měsíc říjen, který vyhlásil papež František proto, abychom si připomněli vlastní misijní zodpovědnost za šíření Kristova evangelia, jsou nyní už v plném proudu.

Co jsme pro vás připravili nového?

Příručka k MMMŘ 2019

Mnoho farností i jednotlivců již využívá příručku vydanou Národní kanceláří PMD právě pro tuto příležitost.

Pokud ji ještě nemáte, můžete si o tištěnou verzi napsat do Národní kanceláře, nebo si ji stáhnout na webu <https://www.missio.cz/mimoradny-misijni-rijen-2019/>, kde najdete všechny materiály, které byly v rámci MMMŘ 2019 připraveny.

Kartička s modlitbou

Nově byla vydána také kartička s oficiální modlitbou k MMMŘ 2019, kterou si můžete vyžádat u svého kněze, případně objednat v Národní kanceláři.

Veškeré informace ve světovém kontextu najdete na vatikánské internetové stránce www.october2019.va. Ke stažení jsou zde oficiální dokumenty, příručky, svědectví, materiály určené pro formaci, ale také multimediální soubory jako jsou fotografie nebo videa. Pokud se chcete přidat také vy, můžete nám poslat svá krátká, ale tvůrčím způsobem zpracovaná videa na téma *Moje misie je.../Naše misie je...*

Milí přátelé misíí,

první letošní číslo Misijního magazínu jsme se rozhodli věnovat občanskou válkou těžce zkoušené **Sýrii**. Už od roku 2011 zde probíhá ozbrojený konflikt, který si vyžádal desítky tisíc lidských životů a další statisíce obyvatel vyhnal z jejich domovů. Začal jako další z výhonků tzv. arabského jara, ale záhy se stal naprosto nepřehledným. A jak zaznívá v našem rozhovoru se syrským křesťanským emigrantem Maherem Allahhamem, zdaleka se nejedná o boj o svobodu a demokracii mezi krutým diktátorem a většinovým obyvatelstvem, jak bylo v médiích až příliš často prezentováno. Prezidenta Bašára Asada jistě nelze považovat za demokratického politika evropského střihu. Realitou však zůstává, že právě on svou tvrdou rukou dokázal udržet příslušníky jednotlivých náboženství v jakési rovnováze, tak aby ta menšinová mohla v moři většinových sunnitských muslimů nejen přežít, ale také se rozvíjet. I to je jeden z důvodů, proč za ním syřští křesťané dosud většinově stojí, což může v Evropě vyvolat řadu nechápaných otázek. V našem tematickém bloku se na ně alespoň zčásti pokusíme odpovědět. Papežská misijní díla rozvíjí v Sýrii řadu pomocných projektů. V nejlidnatějším syrském městě Aleppo například probíhá nutriční projekt, který umožňuje poskytnout každý měsíc řadě dětí a jejich rodinám potravinový přírůstek alespoň zčásti pokrývající jejich potřeby. Právě tam putuje i výtěžek vánočního **Jednoho dárku navíc**, který činil **377 tisíc korun**.

V čísle neopomeneme ani ohlédnutí za aktivitami Misijních klubek v uplynulém období a oslavami Misijní neděle. Rád bych také vyzdvihнул rozvíjející se spolupráci s našimi přáteli na Slovensku. Už v říjnu minulého roku jsem měl příležitost navštívit národního ředitele Papežských misijních děl P. Ivana Kňaze a zároveň natočit rozhovor pro TV Lux. Další příležitost zajet na Slovensko jsem měl letos v únoru. Obě dvě cesty mě obohatily o řadu zkušeností a postřehů, jak rozvíjí misijní činnost jinde.

Na závěr bych rád poděkoval všem, kteří se aktivně podílíte na přípravách a akcích spojených s **Mimořádným misijním měsícem říjnem 2019**. Vydali jsme několik nových materiálů, např. kartičku s modlitbou Sv. otce nebo reklamní spot Pokřtění a poslaní. Také děkuji všem, kdo se zapojujete do rubriky Missio magazínu Svatý misionář, a rovněž děkuji všem členům Misijních klubek, kteří se zúčastnili Tříkrálové sbírky. To že spolu dokážou jednotlivé křesťanské organizace táhnout za pomyslný provaz, považuji za velmi důležitý signál pro naše okolí.

Za PMD žehná

Leoš Halbrštát ■

■ Před vypuknutím války mohli syřští křesťané svou víru projevovat bez obav. Vpravo je syn Mahera Allahhama při prvním svatém přijímání.

Sýrii nejvíc pomůže ukončení války, ale naše válka je byznys

Přestože boje o Sýrii už nejsou hlavním tématem zpráv, utrpení tamních lidí trvá dál. Syrskému křesťanovi **Maheru Allahhamovi** bylo krátce po čtyřicítce, když se v prosinci 2014, tedy tři a půl roku po vypuknutí války, rozhodl kvůli budoucnosti svých dětí opustit domov i práci v Damašku. Po získání azylu v České republice se usadil v Hradci Králové, kde má několik svých příbuzných, přátele a známé. Využili jsme jeho vstřícnosti a otevřeně si popovídali nejen o Sýrii, ale také o jeho životě uprchlíka.

● Než v Sýrii vypukla občanská válka, jak se tam křesťanům žilo?

Život křesťana v Sýrii nebyl těžký, i když náš prezident je muslim. Prezident u nás musí být muslim, ale patří k šiitům, ne k sunnitům, proto jsme měli život hezký a neměli jsme se svou vírou problém. Pokud máme křesťanský svátek nebo kulturní událost, můžeme ji libovolně oslavovat a stát nám v tom pomáhá, abychom mohli dělat všechno, co pro svou víru potřebujeme. Například o Vánocích chodilo ulicemi několik tisíc Santa Clausů. Hráli, tancovali, zpívali... Křesťanská nevěsta má bílé šaty, klidně jede v autě... V Sýrii to nebyl žádný problém, ale například v Saudské Arábii nemůžete veřejně ukazovat, že jste křesťan. Je to dáno tím, kdo zemi vládne.

● A co soužití křesťanů a muslimů v jedné zemi?

Před válkou byly v Sýrii skoro 4 miliony křesťanů, v současnosti je jich necelý milion (cca 900 tisíc). Většina z nich je teď v USA, Kanadě, Evropě. Celkově bylo v Sýrii asi 23 milionů obyvatel, z toho asi 60 % muslimů. Někteří z nich jsou však radikální. My s nimi můžeme žít, ale oni

s námi žít nechtějí, protože mají jinou kulturu. V Sýrii nesmíme veřejně mluvit o politice a náboženství, nesmíme odlišovat křesťany a muslimy. Proto jsme žili v klidu. Mohli jsme si dělat, co jsme chtěli, žili jsme dohromady, pracovali jsme dohromady, ale uvnitř měl každý svou víru. U nás byla města a vesnice, kde žili křesťané společně s muslimy, stejně tak byla města a vesnice čistě křesťanské nebo muslimské. V Damašku byly čtvrti, kde křesťané nemohli žít vůbec, protože je tam místní muslimové nechtěli. Ale existují muslimové, kteří nemají problém žít společně s křesťany. Protože u nás máme omezenou demokracii, tak jsme mohli žít v pohodě, ale kdybychom měli úplnou demokracii, nešlo by to.

● **Potřebujete tedy politickou autoritu, abyste mohli žít v náboženské svobodě?**

Před válkou fungovala policie a muslimové věděli, že křesťané také mohou praktikovat svou víru. Prezident zaručoval, že jsme všichni mohli žít v klidu v jedné zemi a muslimové proti tomu nemohli nic namítnout. Když začala válka, a armáda s policií pomalu ztrácela sílu, najednou byli muslimové v převaze, nechtěli s křesťany žít a vyháněli je. Proto říkám, že jsem spokojený, že nemáme úplnou demokracii, protože tam, kde islám vládne, to bude jako v Saudské Arábii a Egyptě. Slyšíte každou chvíli, že tam je nějaký problém. Proto jsem rád, že máme prezidenta, který má pevnou ruku a říká: „*Tohle nesmíte!*“ Všichni víme, že nesmíme, a proto žijeme v pohodě.

● **Takže vy se svým prezidentem Bašárem Asadem nemáte problém...**

Určitě ne. Pokud slyšíte mluvit našeho kardinála nebo našeho kněze, také říkali ano, jsme rádi. Protože víme, jak lidé na Středním východě žijí. Křesťané to tam mají hodně těžké. U nás ne. Protože náš prezident Bašár Asad a jeho otec, který byl také prezident, měli ideu společného soužití křesťanů a muslimů, a sílu na to dohlížet.

Syrská arabská republika

je stát v jihozápadní Asii, řazený k zemím Blízkého východu, s hlavním městem Damaškem. Zemí protéká řeka Eufrat a částečně i Tigris. Dle odhadů z r. 2010 zde žilo 22,5 mil. obyvatel. Velkou část obyvatelstva představují sunnitě, významná šíitská menšina, především alavité, mají v rámci státu dominantní postavení. Nacházejí se zde také různé křesťanské církve a malé židovské komunity. Víra je individuální záležitostí každého, proto mají náboženské menšiny v porovnání s dalšími zeměmi v oblasti zaručenu velkou míru svobody vyznání. Etnickým složením je většina Syřanů arabského původu, část obyvatel tvoří Kurdové.

Moderní syrský stát byl ustanoven jako francouzské mandátní území, které roku 1946 dosáhlo nezávislosti jako parlamentní republika. Následovalo několik vojenských převratů. V letech 1962–2011 platil v Sýrii výjimečný stav. V období 1971–2000 byl prezidentem Sýrie Háfiz Asad, po jeho smrti se prezidentem stal jeho syn Bašár Asad, oba jsou představitelé strany Baas, která si od vojenského převratu v roce 1963 udržuje dominantní postavení v zemi. Od března 2011 je Sýrie zmítána občanskou válkou.

Zdroj: Wikipedie ■

Jinak bychom jako křesťané nemohli žít. Byli jsme v Sýrii dávno před muslimy. Před 1200 lety tam všude byli křesťané. Dnes je jich jen 15–16 %. Když přišel Asad a jeho tatínek, kteří nejsou radikální jako někteří jiní muslimové, řekli „*konec utlačování, všichni musejí žít spolu a být spokojeni*“. Proto říkám, že jsem rád, že máme Bašára Asada.

● **Co se před pár lety stalo, že se ve vyspělé, kulturní a svobodné zemi rozpoutala občanská válka?**

Co se sto procentně stalo, nikdo neví, protože to je politika. Náš problém je válka mezi Amerikou a Ruskem – kvůli plynu, penězům, Izraeli, Iránu... Začalo to nenápadně, ale postupně se to rozšířilo i do médií a na internet a sociální sítě. Bydlel jsem ve velké vesnici blízko Damašku, kde žilo asi 30 tisíc lidí – různě smíchaných – křesťané, sunnité, šiité... a vím, jak to začalo tam. V mešitách. Každý pátek, po skončení modlitby, muslimové slovně a s papírovými transparenty na ulici protestovali, že nechtějí Bašára Asada, že křesťané musí jít pryč.... Muslim v náboženství přemýšlí jinak než křesťan. Křesťané mají Bibli, jim kněz neříká, co mají dělat. V islámu má imám velkou moc. Když začne nevzdělaný člověk v mešitě poslouchat, že muslimové jsou něco víc, nebo proč je prezidentem zrovna Asad a ne jiný muslim, začnou problémy v životě, začnou problémy s námi. Proč jsou v Sýrii křesťané? Musí tam být jen muslimové! Proč tam jsou šiité? Všichni tihle musí odejít!...

Syrská občanská válka ve zkratce

Konflikt začal **15. března 2011** demonstracemi v rámci tzv. arabského jara, které se syrská armáda snažila potlačit. Posléze se rozvinul do povstání části obyvatelstva a následně do občanské války, jejímž klíčovým momentem bylo zapojení světových mocností, včetně Iránu, Ruska, Saudské Arábie a Spojených států.

Nejvýznamnější stranou konfliktu je **vláda prezidenta Bašára Asada**, která se snaží udržet nebo znovu získat kontrolu nad co největší částí země. Za ní stojí velká většina obyvatel alavitského vyznání a většina příslušníků ostatních náboženských menšin.

Dále se konfliktu účastní **syrští Kurdové**, kteří v jeho určitých fázích spolupracovali se syrskou armádou, zvláště při dobývání strategického města Aleppo.

Na druhé straně stojí větší počet skupin s různými cíli. Jednou z nich jsou relativně umírnění zejména **sunnitští rebelové**, kteří požadují svržení vlády prezidenta Asada. Další důležitou povstaleckou silou byl tzv. Islámský stát.

Islámský stát (IS) je radikální islámská teroristická organizace původem z Iráku. Na dobytém území na částech území států Iráku a Sýrie vyhlásila samozvaný Islámský stát jako chalífát, který si nárokuje náboženskou autoritu nad všemi muslimy na světě a usiluje o vládu nad všemi územími obývanými muslimy. Hnutí je známé svou přísnou interpretací islámu a práva šaría a také krutostmi páchanými na obyvatelstvu.

V září 2015 se do války v Sýrii zapojilo i **Rusko**. Leteckou kampaní podpořilo prezidenta Asada, který byl velmi oslaben sérií předchozích porážek. **Spojené státy** ale syrského prezidenta obviňují z násilí či chemických útoků proti vlastnímu obyvatelstvu a vojensky pomáhaly „umírněným“ syrským povstalcům, jež podporuje také **Turecko** a **Saudská Arábie**, která je hlavním arabským rivalem **Íránu**.

Pak se začalo říkat, že někde někdo zemřel po tvrdém zásahu policie. Postupně se protesty rozšířily po celé zemi a stát už to nestíhal řešit. Nechci házet všechny do jednoho pytle, ale muslim obvykle poslouchá imáma a ten, když mu řekne, že má něco udělat nebo si něco myslet, tak ho poslechne. Takto to začínalo. Ale proč to vůbec začalo, to je politika...

● Jak to celé vidíte vy osobně?

Mě mrzí, že hodně lidí ví, že nebyla pravda, proti čemu se protestovalo. Já jsem poblíž Damašku žil a viděl jsem, jak to je – že jsme dosud všichni žili dobře a že je to uměle vytvářený a podporovaný protest. Mediální kampaň hodně věci zhorší. Ve zprávách se řekne, že Bašár Asad použil chemické zbraně. S určitostí to nevím, samozřejmě, ale když sedím a koukám, tak vidím, že syrská armáda je silná, Rusko a Irán má na své straně, tak proč by měl potřebu použít chemické zbraně, když má převahu? To není logické. Ale média rozšířila, že to tak je, a Amerika na to zareagovala hrozbou války, jako už tolikrát. Média hrají roli. Tady v České republice mám kamarády a slyším, co o tom říkají (na základě zpráv z médií). Ale moje rodina zůstala v Sýrii – maminka, bratr, sestra... takže vím, jak oni žijí. Není to lehké, ale vůbec to není takové, jak slyšíme tady. V Sýrii nemáme natažený plyn, používáme plyn v bombách, který kupujeme. Teď ale nejde koupit. Slyšel jsem, že u Sýrie čekají tři lodě s plynem, ale Amerika nedovolí, aby se plyn do Sýrie dostal, protože má zájem na tom,

Společným nepřítelem byl rozpínající se Islámský stát, jehož hlavní město Rakka bylo 16. října 2017 osvobozeno bojovníky Syrských demokratických sil pod kurdským velením a s podporou USA. V současnosti je IS v Sýrii již téměř poražen, stejně jako v sousedním Iráku.

Vládě prezidenta Asada se podařilo dobýt zpět většinu z klíčových rozsáhlých území. Mnoho částí země je však stále v područí povstaleckých skupin.

Válka způsobila roztržštění země na velký počet oblastí, ve kterých mnoho navzájem nesourodých frakcí bojuje za rozličné cíle ve velmi nepřehledném a vleklém konfliktu. Žádná z bojujících stran dosud nebyla schopna své soupeře jednoznačně vojensky porazit, proto se mezinárodní společenství pokouší najít politické řešení konfliktu. Všechna dosavadní jednání skončila neúspěchem. Odborníci se obávají, že konec války je zatím v nedohlednu.

Konflikt si dosud vyžádal více než půl milionu obětí. Přes 11 milionů obyvatel ze Sýrie uprchlo nebo ztratilo střechu nad hlavou. V lednu 2019 USA oznámily stažení svých jednotek ze Sýrie a v dubnu uznaly svrchovanost Izraele nad Golanskými výšinami.

Zdroj: Wikipedie a Aktuálně.cz ■

aby se lidem v Sýrii žilo špatně, a aby řekli, že už to nejde dál a chtějí nového prezidenta. Říká se, že teprve teď začíná válka v Sýrii, a je to válka ekonomická.

● **Jak bychom podle vás mohli lidem v Sýrii nejlépe pomoci?**

To záleží na možnostech. Člověk ve válce ze všeho nejlépe potřebuje žít. Takže jídlo, léky, ošetření... Hodně lidí u nás v Sýrii teď jí jen chleba a čaj, protože to je nejlevnější. Nemůžou si koupit maso, zeleninu, ovoce. Když jsou nemocní, nemají peníze na doktora nebo si v lékárně koupí jen část toho, co by potřebovali. V zimě jim chybí teplo a oblečení... Můžete udělat cokoliv, protože někteří nemají nic. Ale jak už jsem řekl, teď začala ekonomická válka a to jsou peníze na prvním místě. Já to vidím tak, že pokud chceme, aby válka skončila, tak to musí být politický zájem. Můžeme tam pořád posílat peníze, ale pokud válka pokračuje dál, tak ten válečný život taky pokračuje dál. Ten, kdo má tu moc, by měl udělat něco, aby válka skončila. V rádiu jsem ale slyšel nějakého člověka mluvit o tom, že válka v Sýrii bude ještě dlouho... Dokud válka nekončí, nikdo opravdu nemůže Sýrii pomoci. Ale naše válka, to je byznys...

● **Ztratil jste v ní někoho blízkého?**

Z rodiny naštěstí ne, ale hodně kamarádů mi ve válce zemřelo.

● **Co bylo tím posledním impulsem, který vás přimělo se rozhodnout, že svou zemi opustíte?**

JAK V SÝRII POMÁHAJÍ PAPEŽSKÁ MISIJNÍ DÍLA?

Prostřednictvím projektů Papežského misijního díla dětí bylo v letech 2015–2017 podpořeno 15 880 dětí příspěvkem na materiální pomoc (potraviny, léky, oblečení), křesťanskou formaci a vzdělávání, na zakoupení generátoru a zaplacení dopravy a poplatků za letní tábory. V roce 2018 se jedná o 6 projektů, které se celkově týkají 1130 dětí. Zodpovědnou osobou je **arcibiskup Boutros Marayati** z arménské katolické archieparchie v Aleppu, který nám zaslal několik fotografií společně s informacemi o využití darů zaslanych z české Národní kanceláře PMD. Jeho doplňující informace k jednotlivým projektům uvádíme v *kurzivě*.

■ Aktivita pro děti jsou vhodnou příležitostí, jak je seznamovat je s Ježíšem.

■ Arcibiskup Boutros Marayati s dětmi, které podporují české dárce.

Pracoval jsem jako marketingový manažer ve firmě, která kupovala zahraniční zboží a prodávala ho v Sýrii. Hodně jsem cestoval, abych kontroloval naše obchody, jak to tam vypadá a jak jsou zásobované. Byl jsem pořád na cestách a asi čtyřikrát se mi stalo, že 50 metrů ode mě vybuchla bomba. Každé ráno před odchodem do práce jsem se s dětmi loučil s tím, že se možná vrátím, možná nevrátím. Pak mi jednoho dne volala manželka, že tam, kde bydlíme, je ozbrojená armáda Islámského státu. Chtěla jít za synem do školy, ale nemohla, protože jí vojáci řekli, že nesmí, a že se musí vrátit domů. Tak jsem všeho nechal a jel za ním do školy, abych ho vyzvedl. Celý den jsme byli spolu v autě a jezdili mezi domy, protože jsme se nemohli vrátit domů. Nebo se stalo, že v kostele blízko školy mého syna vybuchla bomba. Tak jsem řekl dost, děti také chtějí žít. Proto jsem se rozhodl, že tohle už zažívat nechci. Život není jen o tom jíst a spát. Ale bylo to velmi těžké. Znamenalo to začít od nuly. Protože když jsem sem přišel, měl jsem jenom oblečení.

● Jak jste se dostali ze Sýrie pryč? Bylo těžké utéct legálně?

Mám v Hradci švagra, který tu bydlí pět let a také utekl ze Sýrie. Ale utekl v době, kdy ještě v Sýrii fungovala česká ambasáda. Přišel tam a dal papír, že sem chce jet na návštěvu. Dostal vízum a zůstal tady, protože se už nechtěl vrátit do Sýrie. Když se moje situace zhoršovala, tak jsem ho prosil o pomoc. Plánoval jsem, že tu budu měsíc, jen aby děti mohly trochu

Letní dětský tábor

● Diecéze: Kamichlie

Letní tábory představují jednu z mála možností, jak stresovaným dětem alespoň na chvíli dopřát myšlenkový únik z válečné reality. Čtyři skupiny dětí se zúčastnily dvou prázdninových táborů, každý trval 14 dní. Celkem se těchto táborů zúčastnilo 300 dětí ve věku od 8 do 14 let.

Jednu část nákladů pokryly dary věřících v diecézi. Ale vzhledem k inflaci a ekonomické krizi, kterou naše země prochází, byly tyto dary velmi omezené. Z tohoto důvodu nám Vaše finanční pomoc pomohla udržet tento vzdělávací a pastorační projekt.

Vedoucími tábora byli ochotní dobrovolníci. Každou skupinu doprovázel kaplan, který zajišťoval mše svaté, modlitby a katechezi. Tábor byl dobrou příležitostí mluvit s dětmi o Ježíši a všech dětech rozptýlených po celém světě, které se svou solidaritou a smyslem pro misijní činnost staly Ježíšovými přáteli.

Kvůli občanské válce jsme museli bohužel zůstat v okolí města. Přijměte, prosím, pane řediteli vyjádření mé hluboké úcty jménem všech dětí, které se tohoto tábora mohly zúčastnit.

Přeji Vám, všem Vaším spolupracovníkům i všem dárcům život v míru plný nebeských milostí.

■ Letní tábory umožňují dětem i dospělým, aby si na pár dní odpočinuli od války.

dýchat a žít chvílku v klidu. Švagr patří do farnosti při kostele Panny Marie a zeptal se svých kamarádů, jestli pro nás v naší situaci mohou něco udělat. Připravili festival o tom, jak žijí křesťané v Sýrii a Iráku. A poslali mi pozvánku a žádost, abych mohl přijet.

V té době, před čtyřmi lety, jsem s tou žádostí musel na českou ambasádu už do Libanonu. Měl jsem žádost i pro manželku a děti. Myslel jsem si, že mi to určitě ambasáda zamítne. Řekli mi, že mám čekat 15 dní. Festival byl jen 6 dní a začínal v sobotu. V pátek předtím mi z ambasády zavolali, že jsem vízum dostal a mám si ho v pondělí vyzvednout v Libanonu. O víkendu jsem všechny své závazky zrušil a v pondělí ráno si jel pro pas. Vrátil jsem se zpátky do Sýrie, a stejnou noc jsme s rodinou jeli zpátky do Libanonu, abychom odtud cestovali do České republiky. Měl jsem vízum na šest dní. Začínalo v pondělí a končilo v sobotu.

● **Byl jste si jistý, že se už nevrátíte?**

Na 90 % jsem si myslel, že zůstanu tady, ale stoprocentně jistý jsem si nebyl, protože jsem nevěděl, jak tu budou žít děti. Od začátku tato cesta byla jen kvůli nim. Já jsem dospělý, můžu žít jakkoliv, ale děti musí žít v klidu. Když jsme přijeli sem, vůbec jsem neuměl česky, nerozuměl jsem ani slovo, a to bylo hrozné... ale švagr mě uklidňoval, že tu budeme žít v klidu, i když to pro nás s manželkou bude těžké, ale děti budou v pohodě. Tak jsem se rozhodl, že se už nechci vrátit. V Sýrii jsem všechno nechal a už jsem tady.

JAK V SÝRII POMÁHAJÍ PAPEŽSKÁ MISIJNÍ DÍLA?

Škola Al-Zanabek

● **Arcidiecéze: Aleppo**

Škola s názvem Al-Zanabek je soukromá škola. Dvě učitelky náboženství v ní mají na starost morální výchovu dětí. Rodiče již nemohou platit školné za děti.

Škola je pro nás apoštolským místem, které má pomoci dětem poznávat Ježíše Krista, kamaráda dětí prostřednictvím katechetické výuky a náboženských slavností. Prosíme Vás o modlitby za obnovení míru. Jménem všech těchto dětí Vám děkuji.

Škola Al-Imane

● **Arcidiecéze: Aleppo**

Dary nám umožnily pokrýt školné žáků a pedagogické i duchovní aktivity. Škola je pro nás výborným prostředkem k tomu, jak vzdělávat děti a seznamovat je s Kristem, kamarádem dětí, pomocí katechismu a účasti na liturgických slavnostech. Prosíme o Vaše modlitby za obnovení míru. Ať Vám Bůh žehná.

■ Mons. Marayati slouží mši ve škole Al-Imane.

● Začátky pro vás asi musely být hodně tvrdé...

Byl to velký šok pro všechny, ale neměl jsem jiné možnosti. V pátek zjistíte, že máte vízum a v pondělí řeknete ahoj rodině s tím, že už se možná nikdy nepotkáte. Srdce jsem odložil a měl jsem jen hlavu. Věděl jsem, že děti v Sýrii nemůžou zůstat. Bydleli jsme v bytovém domě společně s mou maminkou, bratrem i sestrou. Děti byly každý den v kontaktu s rodinou. Tady najednou nebyl nikdo... Ve středu ráno jsme přijeli do České republiky, a v sobotu, když nám končilo vízum, jsme museli jet do Brna na cizineckou policii požádat o azyl. Tam ověřovali naše dokumenty, situaci, zdravotní stav... V uprchlickém táboře v Zastávce u Brna, kde jsme čekali, jestli nám dají povolení tady zůstat nebo ne, jsme tenkrát byli 10 dní bez mobilu a internetu, i když dnes už je možné tam mít i mobil. Potom jsme se dostali do pobytového střediska v Kostelci nad Orlicí a to byl taky šok. V Hradci Králové jsem měl několik známých, proto jsem se rozhodl žít tady. Po čtyřech měsících mi kamarádi z farnosti při kostele Panny Marie nabídli práci ve škole. Souhlasil jsem, i když to bylo těžké. Předtím jsem byl manažer, měl jsem svůj byt a auto. V Sýrii za mnou děti přišly do kanceláře a tady najednou viděly tatínka uklízet záchody ve škole, do které chodí. Tohle taky není jednoduché. Proto to byl od začátku šok.

● Pomáhá vám v této těžké situaci vaše víra?

Jedna řádová sestřička ze školy mi řekla, Mahere, Pánbůh tě má rád. Zeptal jsem se jí proč a odpověděla, že člověk v mé situaci by už byl alkoholik nebo na drogách. Že takový

■ Společenská setkání pomáhají alespoň na chvíli zapomenout na válku (škola Al-Imane).

■ Lidé se potřebují scházet, aby zakusili pocit bezpečí (škola Al-Zanabek).

JAK V SÝRII POMÁHAJÍ PAPEŽSKÁ MISIJNÍ DÍLA?

Potravinové balíčky

● Arcidiecéze: Aleppo

Samostatná arcidiecéze v Aleppu zůstala kvůli občanské válce bez prostředků. Nedostatek základních potravin je jedním z mnoha trápení, které místní lidé zažívají. Prostředky věnované na tento projekt přispějí na nákup potravinových balíčků na několik měsíců. Výtěžek Jednoho dárku navíc z roku 2018 také podpoří tento projekt.

Z tohoto programu má nyní prospěch 70 dětí a jejich rodiny. Po dobu šesti měsíců (od září 2018 do února 2019) dostávaly výživový košík s obsahem odpovídajícím částce 10 amerických dolarů. Jménem těchto dětí a jejich rodin Vám děkujeme a prosíme o modlitby za mír. Posílám několik fotografií. Naši dobrovolní spolupracovníci využili těchto kontaktů s dětmi, aby jim pohovořily o Ježíši Kristu a společně se pomodlili. S důvěrou ve Vaše porozumění a podporu naléhavě prosím Vás i Vaše spolupracovníky o nebeské požehnání.

■ Distribuce potravinové pomoci.

nejsem, je díky víře. Dává mi to sílu. Když se modlím, nepřemýšlím o špatných věcech. Byli tady i takoví, kteří nemohli pokračovat a vrátili se do Sýrie. Vědí, že je tam válka a nemohou žít v klidu... ale stejně se vrátili domů. Myslím, že víra pomáhá. Někdy, když přijdu do kostela, mě bolí srdce. Před dvěma lety jsem měl rodinné problémy, rozcházeli jsme se s manželkou a ztratil jsem hodně síly. Trochu jsem se od víry vzdálil. Ale každý den, když vstávám a jdu do práce, Boha i Pannu Marii prosím, aby mi pomáhali.

● Do jiné země jste odejít nechtěl?

Lidi, kteří byli s námi v Kostelci, utekli do Německa. Nechtěli žít v České republice. Ale já jsem říkal, že česká ambasáda mi dala vízum a možnost žít tady, tak je velká slušnost žít tady. Nechci jet jinam. Jsem tady a teď jsem spokojený, pracuju, učím se češtinu a žiju v pohodě.

● A co návrat zpátky?

Do Sýrie? Určitě ne. I když tu na mě čeká ještě hodně těžkostí, například kvůli důchodu. Nevím, jestli ho budu mít, nevím, jak budu žít... Někdy přemýšlím, co bude dál. Do Sýrie se už chci podívat jen na návštěvu. Čekám, až budu mít trvalý pobyt, a pak hned pojedu, protože tam je 40 let mojí historie. Ale pokud bych se tam vrátil, taky bych musel začínat od nuly. I děti. Moje dcera už pomalu začíná zapomínat arabštinu, tak jak by tam žila a studovala? Cit je tam, ale hlava je tady. Je lepší poslouchat hlavu, protože srdce někdy dělá blbosti...

● Jste v kontaktu se svými příbuznými?

Skoro každý den, i když internetové spojení je tam špatné. Moje rodina zůstala v Sýrii i v době, kdy tam byl Islámský stát. Ale ten neměl pod kontrolou celé syrské území. Blízko našeho domova je letiště, a to je důležité strategické místo, takže bylo hlídáno armádou. Islamisti se pokoušeli

naši vesnici několikrát ovládnout, ale nepodařilo se jim to. Všude okolo nás byli, ale tam, kde jsme bydleli my, působila syrská armáda, tak nebyli úspěšní, i když to zkoušeli raketami i sebevražednými atentátníky. Proto jsme měli trochu šanci pokračovat ve svém životě dál.

● Jak se jim teď žije?

Moje sestra je doktorka, bratr je zubař. Během války se situace změnila. Protože v naší vesnici nebyl Islámský stát, přicházelo tam hodně lidí z jiných oblastí. Někteří bydlí i v našem bytě, protože kde zůstane prázdný byt, tam se hned nastěhuje třeba 20 lidí. Do každého pokoje jedna rodina. Před válkou bylo v naší vesnici asi 30 tisíc lidí. Když začala válka, každý den jich tam přicházelo víc a víc. Dnes tam žije asi 100 tisíc lidí. Moje sestra má svou ordinaci. Dřív tam byly tři takové ordinace, ale po vypuknutí války zůstala jen ona, ostatní utekli pryč. Teď, když je tam tolik lidí, má hodně práce, i dost peněz. Nemají starost o živobytí, ale chybí jim pocit bezpečí. Nikdy neví, jestli dnes přiletí raketa nebo vybuchne bomba.

● Proč neodešli s vámi?

Moji sourozenci jsou starší než já. Sestře je 55 a je pro ni těžké začít někde od začátku. Má dospělé děti, a říká, že už nikam nepůjde...

● Vy jste v Hradci Králové spokojený?

Na tuhle otázku odpovídám, že děti jsou zdravé, já jsem zdravý, mám práci, mám bydlení, a díky Bohu žiju v pohodě. Když jsem sem přijel, měl jsem nápad, že si otevřu nějakou restauraci. Ale viděl jsem, že je tu málo lidí, kteří by měli zájem o arabské jídlo. Byla tu arabská restaurace Noor, ale drahá. I když tam bylo dobré jídlo, lidi tam moc nechodili. Můj švagr měl stánek kebab, ale pokud člověk chce mít restauraci, musí to být na dobrém místě v centru. A to by kvůli penězům nešlo. Proto vím, že restauraci dělat

JAK V SÝRII POMÁHAJÍ PAPEŽSKÁ MISIJNÍ DÍLA?

Pomoc křesťanským centrům

● Arcidiecéze: Aleppo

Katechetická centra jsou často jediným útočištěm. Kromě zajištění základních potřeb je nezbytná také pomoc psychická a duchovní.

Centrum Zvartnots: *Z tohoto projektu má prospěch více než 150 dětí. Během katechetické výuky a různých misijních aktivit se děti učí poznávat Ježíše, kamaráda dětí. V tomto centru se děti účastní liturgických slavností a modlí se za mír, protože žijí v nebezpečných oblastech. Potřebují se scházet, aby zakusili pocit bezpečí a pomodlili se za mír. Modlete se za nás a za obnovení míru.*

Centrum St. Barbe: *Centrum sdružuje více než 80 dětí, které sem přicházejí prožít společné chvíle pevného přátelství a poznávání Ježíše. Děti se učí katechismus a účastní se liturgických slavností. Během těchto tragických dramatických válečných dnů se v dětech pevně zakořenil misijní duch. Prosíme Vás o modlitby o obnovení míru. Ať Vám Bůh žehná.*

■ Vánoční setkání v centru St. Barbe.

■ Pan Maher dnes pracuje v jedné hradecké ZŠ.

Modleme se a pomáhejme

Modleme se a pomáhejme křesťanům zůstat v Sýrii a na Blízkém východě jako svědkové milosrdenství, odpuštění a smíření. Ať plamen naděje dosáhne také všechny, kdo v těchto dnech trpí konflikty a napětími v různých, blízkých i vzdálených částech světa. Modlitba církve ať nám pomáhá vnímat blízkost věrného Boha a pohne každým svědomím k upřímné snaze o mír. A Bůh, náš Pán, ať odpustí těm, kdo vedou válku a vyrábějí zbraně, aby působili zmar, a obrátí jejich srdce. Modleme se za mír v milované Sýrii.

Z promluvy papeže Františka dne 2. prosince 2018 ■

nenám. Já teď pracuju ve škole, mám stabilní život, učím se dál česky, protože když chci dělat svou práci v marketingu, musím mluvit česky perfektně. Protože jsem pracoval v obchodě, tak vím, že je spousta dobrého zboží, které tu v Čechách nemáte, ale když o tom přemýšlím, tak to není jednoduché. Chtělo by to tři čtyři pět milionů korun... Ale nemůžu přemýšlet takhle, protože vím, že to je příliš vzdálené. Proto říkám, že teď žiju v klidu a uvidím, co bude dál. Teď jsem spokojený, pracuju, mám bydlení, děti jsou v pohodě a to stačí.

● Co vám tady nejvíc chybí z toho, co jste měl v Sýrii?

Nic důležitého není, ale když máte hodně maličkostí, tak dohromady už dají hodně. Chybí mi všechno. Jídlo ale není problém, problém je rodina, komunikace... V Sýrii máme jiný život, než je tady. Tady každý žije zvlášť. U nás málo času člověk sedí sám doma a nemá co dělat. U nás jsme pořád s někým v kontaktu. Tady v šest sedm hodin večer nikdo není venku, všichni jsou doma. Každý zvlášť. To u nás neumíme. U nás jsou ulice, kde byly obchody, kavárny i restaurace otevřené 24 hodin denně. To znamená, že když má člověk špatnou náladu nebo chce něco dělat, hned má aktivity, třeba o půlnoci. Tady bohužel ne. Je osm hodin večer a venku žádný život...

● Tohle, co teď říkáte, platí o Syřanech i dnes?

To platilo tak do roku 2015. Pak dva roky, když to bylo v Sýrii nejhorší, ne, ale teď to zase začíná. Protože lidé chtějí žít. I když je tam válka, dozvídáte se, že se tam konají různé akce. Když se zeptáte, jestli mají strach, že tam spadne bomba, tak odpoví, že nemůžou pořád sedět v bytě. Potřebují společenský život. Dneska žijete a zítra nevíte, co bude... Nemůžete se pořád jenom bát, musíte mít nějakou aktivitu.

Území, kde se tvořily dějiny...

Možná si ještě ze školy vzpomenete na hodiny dějepisu věnované období starověku. Mezi řekami Euphrat a Tigris se nacházela jedinečná, strategická a úrodná oblast Mezopotámie, jejíž název byl odvozen právě od této polohy – místo ležící mezi dvěma řekami. Zde se zrodila naše civilizace.

Od počátku lidských dějin se však jedná o těžce zkoušené území, neboť se o něj po celou tu dobu neustále někdo přetahuje. Samotná Sýrie leží na dávné cestě právě mezi Mezopotámií a Středoziemním mořem. Pokud bychom toto historické místo chtěli navštívit dnes, projeli bychom hned čtyřmi státy – Iráskem,

Iránem, Tureckem a Sýrií. Protože se jednalo o strategické území, bylo velice často okupováno cizími mocnostmi. Usídlili se zde Semité, Sumerové, Féniciáné, Asyřané, Aramejci, Egypťané, Babylóňané, Chetitě a mnozí další. Nakonec oblast ovládli Peršané. Perská vojska byla vyhnána ze Sýrie Alexandrem Velikým. Krátce před vznikem letopočtu se syrské území stalo jednou z provincií Římského impéria. Po rozdělení Římské říše pak připadlo Východořímské říši, která měla sídlo v Konstantinopoli (Cařihradu).

Křesťanství

Také křesťanství je se Sýrií spjato od samého počátku svého vzniku. Jeruzalém a Damašek jsou starobylými biblickými centry, proto se v Knize knih zmínky o Sýrii či syrských městech objevují nesčetněkrát. Dodnes existují místa, která nesou stejná jména jako v době Kristova života – kromě již zmíněného Jeruzaléma a Damašku je to v Sýrii například Hamah či Izra. Ve východní části syrské metropole se nachází křesťanská čtvrť se stavbami z doby apoštola Pavla.

Křesťanský a arabský svět

Zásadní historický zlom pro Sýrii nastal v roce 634, kdy toto byzantské území dobyli muslimští Arabové. Byzantince i Peršany oslabily vzájemné války a už jim nezbyvaly síly úspěšně

Aramejšтина

Jedním ze semitských jazyků je aramejščina, kterou staří Peršané používali jako svůj úřední jazyk. Aramejštiny mluvil také sám Ježíš. Aramejščina měla ve své době stejný význam jako později latina či řečtina. Uzavíraly se v ní významné obchody a sloužily náboženské obřady. S příchodem Arabů se začala postupně prosazovat také arabská řeč, až nakonec zcela převládla. Dodnes ale v Sýrii existuje několik míst, kde se lidé jistou formou tohoto jazyka lidé stále dorozumívají. Jedním z takových posledních míst na světě je městečko Maaloula. K udržení aramejštiny zde přispěly přírodní poměry a odlehlost. Ale ani tohle místo nakonec nebylo ušetřeno řádění bojovníků během probíhající občanské války.

أَنْتُمْ، وَصَعْتُمْ، تَدْعُوهُمْ عَصَبٌ، أَلَا حَلَكْتُمْ أَيْ،
 وَصَعْتُمْ أَيْ كَانُوا. وَحَكَ كَسَخًا وَهَمْزٌ هَعْنًا.
 مَحَكَ مَهْمَةً أَمَلًا وَأَه سَهْ مَحَمَّ حَسْمَجَ.
 حَسْمَةً أَلَا قَلِيٌّ مِمَّ صَفَا. مَلَا بِبِكْرٍ جِ
 وَأَمْعَسَدًا كَلَمَّ حَلَصَ. أَجَبَ

Křesťanské církve v Sýrii

Největší denominaci v zemi tvoří Řecká pravoslavná církev Antiochie (konkrétně Pravoslavný patriarchát antiochijský) těsně následovaná Melchitskou řeckokatolickou církví, jednou z Východních katolických církví, která své kořeny sdílí s Řeckou pravoslavnou církví Antiochie, a poté východní Syrskou pravoslavnou církví, existuje zde také protestantská menšina a příslušníci Asyrské církve Východu a Chaldejské katolické církve. Město Aleppo je považováno za centrum křesťanství v zemi.

Zdroj informací: Wikipedie ■

čelit arabským nájezdům. Z původně křesťanského území se postupem času stalo významné islámské teritorium. Kočovně kmeny pocházející z Arabského poloostrova nejprve vyznávaly své vlastní náboženství. Na severu Arábie však mělo pevnou pozici křesťanství, na pobřeží Rudého moře poté judaismus a na jihu existovaly vyspělejší formy pohanství. Jednotu v podobě náboženství dal Arabům až koncem dvacátých let 7. století prorok Mohamed, který roku 630 získal pod svou kontrolu Mekku a posléze sjednotil pod svou vládu divoké kočovné kmeny, což se žádné mocné říši nikdy předtím nepodařilo.

Když se v syrské Levantě střetla muslimská vojska s byzantskou armádou, křesťané a židé arabské dobyvatele vítali jako osvoboditele od nenáviděné byzantské nadvlády. Když roku 634 padl do rukou Arabů i samotný Damašek, odhodlal se byzantský vládce povolal své nejlepší vojevůdce, aby nepříteli vytlačil z nově nabytých pozic. To se však už nepodařilo. Byzantský král Herakleitos poté údajně pronesl větu: „*Mír s tebou, ó Sýrie, jaká to nádherná země pro nepřítel!*“

Později Arabové dobyli také Jeruzalém, Palestinu, Egypt a další původně byzantská teritoria. Obyvatelstvo přijalo islám a z Damašku se stalo hlavní centrum politického, kulturního a obchodního dění v celém islámském světě, a to až do poloviny 8. století, kdy se vládnoucí elita přesunula do iráckého Bagdádu. Toto období významné pro rozvoj Damašku dodnes připomíná Umajjovská mešita.

Křížové výpravy

Křesťané se však Svaté země nechtěli vzdát. Na konci 11. století vyhlásil papež Urban II. první křížovou výpravu proti muslimům. Jejím cílem bylo osvobodit místa posvátná pro křesťany z muslimských rukou,

■ V Damašku zůstala zachována podzemní kaple, která je uctívána jako dům sv. Ananiáše.

a zpočátku se to i dařilo. Vytvořili zde křižácké státy, např. Jeruzalémské království. Křižáci zabrali i část Sýrie, ale klíčový Damašek nikdy neovládli. Památkou na toto období je křižácký hrad Krak des Chevaliers (Pevnost rytířů), dodnes velmi zachovalý. Mnohé konflikty mezi různými národy byly vybojovány právě zde, proto v unikátní architektuře pevnosti najdeme stopy jejich kultur. A to bohužel i dnešní stopy – po granátech a střelách, protože Krak na nějakou dobu ovládli i syrští povstalci a Asadovi vojáci se jej snažili získat zpět. Více se o osudu slavných syrských pamětihodností v době občanské války dočtete v samostatném článku.

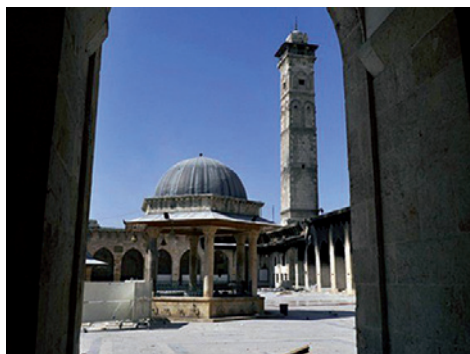
Moc křižáckých států na Blízkém východě ve 12. století zlomil sultán a vojevůdce Saladin. V bitvě u Hattínu rozdrtil křižáckou armádu a následně dobyl Jeruzalém. Jméno proslulého kurdského sultána je symbolem nejen pro statečnost, ale také toleranci a ušlechtilost, protože dokázal vrátit svaté křesťanské relikvie a poutníkům dál umožnil uctívat Boží hrob. Během dalšího století pak byli křižáci zcela vyhnáni. Saladinovi potomci vládli zemi až do roku 1516, což je další mezník syrských dějin.

Osmanská říše...

Pojem Osmanská říše si možná také vybavíme z dějepisného učiva. Více či méně úspěšné turecké dobovačné snahy významně ovlivnily dějiny lidstva i umění. Jedna z největších a nejmocnějších říší středomořského prostoru, ležící pomyslně mezi západním a východním světem, existovala více než 600 let, ovládala obrovské mnohojazyčné a mnohonárodnostní území a dostala se až do Evropy. Stála za pádem Byzantské říše i arménským masakrem. Sýrie byla pod její nadvládou až do konce první světové války. Vstupem Osmanské říše (neboli Turecka) v roce 1914 do světové války, se Sýrie protнула také s tragickým osudem Arménů.

...a arménská genocida

Dosud Tureckem nepřiznaná genocida půldruhého milionu lidí se částečně odehrávala na syrském území. Systematické vyvražďování obrovského množství nevinných civilistů

■ Umajjovská mešita s minaretem před válkou...

■ ...a současný stav.

zvláště krutým způsobem se později v dějinách znovu opakovalo. V Aleppu byl zřízen koncentrační tábor, kam byli hromadně deportováni Arméni z východních provincií, neboť na jejich území utrpěla Osmanská říše důležitou porážku od Ruska a Arméni byli neoprávněně obviněni z toho, že jsou příčinou tureckých vojenských neúspěchů na všech frontách. Vznikl plán na jejich plošnou likvidaci. Většina lidí transport, při cíleně drastických podmínkách (hlad, žízeň, nemoci), neměla přežít a také nepřežila. Ti, u kterých byl předpoklad, že by cestu zvládli, byli již předem popraveni, stejně jako arménské elity. A ti, kteří přesun do Aleppu přece jen přežili, byli v další etapě vyhnáni do pouště, kde už neměli nejmenší šanci. V 90. letech minulého století byl v Daj az-Zaur na památku obětí vystaven křesťanský památník, ve kterém byly pohřbeny ostatky statisíců obětí. V září 2014 byl poničen radikálními stoupenci Islámského státu, neboť dle jejich mínění je uctívání památek a hrobek v rozporu s islámem.

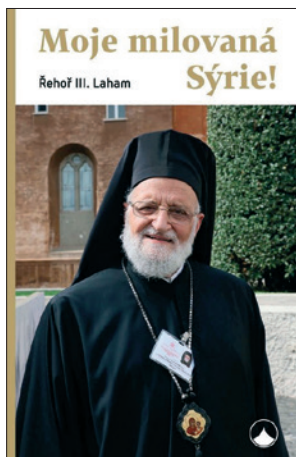
Zdroje informací: Wikipedie, www.idnes.cz ■

Obrácení svatého Pavla na cestě do Damašku

Svatý Pavel se původně jako Šavel narodil v Tarsu, který bychom našli v dnešním Turecku. Postupně se vypracoval na vysokého úředníka římské správy, což mu umožnilo horlivě potírat vznikající křesťanské hnutí. Obrácení svatého Pavla v souvislosti s Damaškem se v jedné své katechezi věnoval i Svätý otec Benedikt XVI: „*Právě na cestě do Damašku, v 30. letech prvního století, poté co zprvu pronásledoval církev, se udal rozhodující okamžik Pavlova života. (...) Vzkříšený Kristus se zjevuje jako zářící světlo a mluví k Šavlovi, proměňuje jeho myšlení a celý jeho život. Záře Zmrtvýchvstalého Pavla oslepuje, a tak se i navenek projevuje to, co platilo pro Pavlovo nitro: slepota vůči pravdě a světlu, jímž je Kristus. Až definitivní ‚ano‘ Kristu při křtu otevírá znovu Pavlovy oči a dovozuje mu vidět skutečnost. (...) Pavlův život se tím změnil od základu, a proto smíme, ba musíme mluvit o jeho obrácení. Toto setkání s Pánem je jádrem vyprávění svatého Lukáše, který pravděpodobně použil příběh vzniklý nejspíše v damašské obci. Svědčí o tom zachycení místních reálií: výslovně je jmenován Ananiáš, zmíněn je název ulice (Přímá) i jméno majitele domu (Juda), u něhož Pavel přebýval (srov. Sk 9,11).*“

Zdroj textu katecheze: www.pastorace.cz ■

Řehoř III. Laham: Moje milovaná Sýrie!

Karmelitánské nakladatelství v roce 2017 vydalo útlou knihu rozhovorů s melchitským patriarchou Řehořem III. Lahamem, který v odpovědích nechává nahlédnout do svých obav i nadějí ohledně své vlasti. Bez okolků hovoří o krveprolití v Sýrii a o příčinách válek na Blízkém východě, o soužití křesťanů a muslimů, o uprchlické krizi. Nabízíme malou ukázkou:

● Islám zakazuje konverze. V co tedy doufáte u muslimů, jimž hlásáte radostnou zvěst?

Že ji uslyší. Vzpomínám si na jednu zajímavou historku: dvě dívky, jedna křesťanka, druhá muslimka, byly dobré přítelkyně až do chvíle, kdy se nepohodly a ocitly se jedna proti druhé u soudu. Soudce nakonec prohlásil za vinnou muslimku. Ona řekla: „*Nerozumím tomu, proč ke mně tato dívka nechová nenávisť, když ji nenávidím já a uškodila jsem jí.*“ Je

to úžasné svědectví, i když tehdy zůstalo nepochopeno. Naší povinností není, aby bylo pochopeno, ale aby se o něm vědělo. „*Hle, jak se mají rádi*“...To je všechno. Je potřeba být křesťanem v práci, doma, mezi přáteli, být jím pořád, ať jste kdekoli.

● Doufáte ale v obrácení muslimů?

Vždycky je potřeba brát v potaz realitu. V dnešních arabských zemích je zakázáno konvertovat (kromě Libanonu). V Sýrii můžete konvertovat ze zákona, ale nemůžete být registrován jako křesťan, když jste byl předtím muslim... A navíc může zákon kdykoliv konverzi odsoudit k smrti.

Takže je potřeba předávat radost evangelia a nelpět na formě, když je kolem tak veliké nebezpečí. Jednou jsem se setkal se sestrami v Súdánu, které byly smutné, protože byly všechny staré, strávily své životy péčí o muslimy a neměly nikoho – žádného křesťana – , který by pokračoval v jejich díle. Řekl jsem jim: „*Ale vždyť vy jste obklopené samými křesťany!*“ Namítly, že to jsou všichni muslimové. Odvětil jsem: „*Tito lidé, kteří vás mají rádi, obdivují vás, váží si vašich darů, to jsou křesťané. Jsou přece jen křesťané křtem, křesťané touhou a křesťané mučednictvím. Není potřeba tlačit na pílu, když hrozí smrt, když křesťanství zakazuje zákon, je třeba se obracet k srdcím, aby se lidé stali křesťany. Věřím, že mnoho z nich už křesťany je.*“ Je třeba svědčit, předávat, a ne se znepokojovat věcmi, které náležejí Bohu. Vzpomeňme si na Marii Magdalénu, která byla zachráněna ne proto, že se kála, ale protože mnoho milovala. Milujme mnoho a dávejme druhým chuť milovat ještě víc. Myslím, že to je naše poslání. Je to každopádně důvod, proč mi připadá zásadní, aby na Blízkém východě zůstali křesťané, a to víc než kdy jindy v této bouřlivé době.

Svět potřebuje poselství skutečné lásky: naší úlohou je ji žít a předávat. To je vše.

Řehoř III. Laham: *Moje milovaná Sýrie!*, Karmelitánské nakladatelství, 2017, brožovaná, 80 stran, ISBN 978-80-7566-015-2, doporučená prodejní cena 149 Kč

Ibrahim Alsabagh: Mezi peklem a nadějí

Karmelitánské nakladatelství v roce 2018 vydalo také knihu syrského katolického kněze a františkána Ibrahima Alsabagha, který prostřednictvím svých poznámek, úvah či dopisů podává svědectví o každodenním životě ve významném syrském městě Aleppo. Z knihy jsme vybrali několik úryvků ilustrujících nejen utrpení, ale také naději a důvěru v Boží vedení.

24. prosince 2015, Vánoční vigilie

Žijeme v nepřetržitém válečném stavu a do našich dní vstupuje mnoho nepěkných překvapení: vlny neslýchaného násilí, padající bomby, střelba v ulicích, to vše v obytných zónách. Rána, která nás v současné době tíží ze všeho nejvíc a brání nám prožívat dny v pokoji, je nesnesitelný nedostatek vody, který proměňuje krizi ve skutečnou katastrofu. V Aleppu jsou obytné zóny, kde voda netekla už několik let. (...) Stát hledá k dodávkám vody zjevně alternativy. Využívá podzemní vodní zdroje, což je v mírových dobách přísně zakázané, aby se neurychloval proces desertifikace. Nyní nad nebezpečím rozšiřování pouští převážilo poznání, že bez vody lidé zemřou žízni. (...) Ty víš, Pane, jak jsme slabí a že nás tato břemena tíží. Kolik křížů musí syrský lid snášet... Nedostatek vody, biblická rána, je těžká až nesnesitelná. Paradoxně však můžeme při nedostatku této základní lidské potřeby vnímat nesmírný dar milosti, který nám Pán v Aleppu dává: mimořádné množství lidských zdrojů a také krásu, pravdu a dobrotu, které v našem společenství přebývají. Navíc v každém okamžiku prosíme o vodu, protože jsme znovuobjevili důležitost tohoto prostého a pokorného daru, který od Pána dostáváme.

Naše reakce na ďáblou provokaci

Velmi mě zasáhla slova apoštolského nuncia v Sýrii Mons. Maria Zenariho při poslední návštěvě Aleppa. Na setkání s kněžími, řeholníky a řeholnicemi nám nuncius řekl, že tato krize je skutečně ďáblou provokací, ale my jako církev dokážeme reagovat tvůrčím způsobem. Opravdu je to tak: na jedné straně, z hlediska emocionálního a rozumového, jsme ponořeni do všeho, co se kolem nás děje, do násilí a teroru. Avšak v nitru jsme celé to zlo, jehož jsme svědky, přijali jako provokaci – a skrze modlitbu, společenství s Pánem a mezi křesťany vzniká adekvátní reakce na tuto krizi. Je to rozhodná a tvůrčí odpověď, je to naše reakce, ale my jsme ji nevytvořili. Vede nás totiž Duch Svatý, jeho pohnutky a inspirace. Je to síla dobra, kterou jsme si ani nedokázali představit, takže jsme dokonce sami překvapeni z toho, co děláme. Stejně reagují i naši lidé.

Odpočínout si od bombardování

„Navzdory všemu, co se děje, školy v Aleppu zůstávají. Ano, zažili jsme těžké chvíle před závěrečnými zkouškami. Některé rodiny dokázaly školní rok s dětmi úspěšně zakončit, jiné se přesunuly aspoň na pár týdnů do pobřežní Latákie, protože nutně potřebovaly klid

a přestávku. (...) Když jsme viděli, kolik rodin má psychické problémy a nemá s dětmi kam vyjet, vymysleli jsme ve spolupráci s jedním knězem novou věc. Stovky potřebných rodin jsme rozdělili na skupiny po týdenních turnusech. Letní tábor začne už začátkem června. (...) Řada lidí se bála z Aleppu vyjet a někteří si to ani nemohli dovolit. Rozhodli jsme se tedy, že si zajistíme všechno: dopravu, jídlo, výlety i kněze, který bude denně slavit bohoslužbu a povede duchovní setkání. Přejeme si, aby si lidé mohli konečně užít klidu a odpočinku, aby mohli trávit večery společně a zazpívat si, a to včetně starých lidí, z nichž někteří už roky neopustili domov.

Jak se u bank vyvíjejí dluhy některých rodin

Aktuální informace o tom, jak se vyvíjí situace ohledně dluhů u bank, které tíží četné rodiny. Je to velká zátěž, která spočívá především na našich bedrech. Jedná se o zhruba čtyři sta padesát křesťanských rodin v Aleppu, kterým se nahromadily dluhy u bank a jimž hrozí nebezpečí, že přijdou o dům. Kdo tu nežije s námi, často velmi obtížně vnímá, jaké skutečné potřeby máme. Řešíme krabice s jídlem, léky, urgentní chirurgické zákroky. Když se však začne mluvit o jiných vážných problémech, často si připadáme, jako bychom holýma rukama čelili náporu vysokých vln. Máme dobrou vůli a víme jistě, že Pán nás nikdy neopustí, ale přesto občas ani nedutáme při věcech, které musíme řešit, hlavně z ekonomického pohledu. Já osobně se denně nacházím v situaci, kdy musím přijímat důležitá rozhodnutí, a abych mohl jít dál, naslouchám hlasu srdce, protože jiná kritéria nemám. Naslouchám Pánu, který mluví v mém srdci, a snažím se tak činit s upřímnou a vášnivou vírou, ale zároveň mě to stojí námahu a zažívám strach.

Svědčit o Kristu až k mučednictví

Slovo *martyr*, mučedník, znamená „svědek“. A u svědectví pravdě může jít až o ztrátu života. V Sýrii se všichni starají, aby měli chléb a vodu – jak v této souvislosti svědčit o Kristu? Od svého příchodu jsem se snažil svým farníkům vysvětlit, že křesťan nemá mít primárně starost o to, co bude jíst a pít, nebo jak nebezpečné jsou rakety, ale má mít jinou prioritu – potvrzovat svou víru tím, že nese kříž. Pokusil jsem se mluvit o tomto úkolu svobodně a dojalo mě, když jsem viděl, že mě lidé okamžitě následovali. Křesťané v Aleppu vědí, že jsou zde mezi bombami a sutí, aby svědčili o kráse a pravdě, které přesahují toto existenciální drama, do něhož jsou ponořeni. Jsou samozřejmě zavaleni starostmi o běžné potřeby, ale vědí, že před ostatními lidmi musí vykazovat pokoj v srdci, který přichází od Krista – i když zrovna třeba jen čerpají vodu. To je naše víra, pokud chceme být věrni Ježíšovu poselství. Pokud přijmeme optiku svědectví, přirozeně dojdeme až k mučednictví. V Aleppu si křesťanská společenství pokládají dramatickým způsobem naprosto základní otázku: „*Otče, pokud sem přijde Islámský stát, jak máme svědčit o Kristu?*“ Musíme být připraveni v každém okamžiku položit život podle příkladu samotného Ježíše, který je s námi a nikdy nás neopustí.

Ibrahim Alsabagh: Mezi peklem a nadějí – Válka v Sýrii a františkáni v obléhaném Aleppu, Karmelitánské nakladatelství, 2018, brožovaná, 192 stran, ISBN 978-80-7566-069-5, doporučená prodejní cena 299 Kč

Významné syrské pamětihodnosti a jejich osud během občanské války

Každý ozbrojený střet znamená ohrožení jak pro obyvatele, tak pro kulturní dědictví. Mnohé syrské památky byly v průběhu konfliktu nenávratně zničeny nejen cílenou snahou islamistů srovnat je se zemí, ale také vandalstvím, rabováním a rozebíráním na stavební materiál. Během války slouží rovněž jako vojenské objekty, v nichž se ukrývají povstalci a bojovníci IS, stejně jako vojáci syrské armády. Podle toho je k nim v průběhu bojů bohužel přistupováno. Dotýká se to křesťanského, muslimského i židovského odkazu našich předků.

Válka ničí muslimské, křesťanské i židovské památky

V Damašku rakety zasáhly například nejsvětější místo judaismu v Sýrii a to synagogu **Džobar**. Ve starobylém centru **Bosry** je významným monumentem amfiteátr umístěný uvnitř středověké pevnosti. I ta byla během občanské války poškozena. Archeologické naleziště v **Palmýře** je další památkou světového kulturního dědictví, které se citelně dotkla válečné běsnění. Římská sloupoví a rozsáhlé zbytky významných staveb z počátku našeho věku byly záměrně likvidovány bojovníky Islámského státu, kteří měli Palmýru ve své moci s přestávkami skoro dva roky. Na srovnání situace v Palmýře před a po obsazení IS se můžete podívat například zde: <https://www.reuters.com/news/picture/palmyra-before-and-after-isis-idUSRTSCQPG>

Aleppo patří k jedněm z nejstarších měst Blízkého východu, jeho vznik podle odhadů spadá do období druhého tisíciletí před naším letopočtem. V syrské občanské válce bylo strategickým místem, o které se vedly těžké boje trvající čtyři roky. V roce 2016 se dostalo zpět pod kontrolu vládních vojsk a navrací se do něj život. Bitva o Aleppo měla za následek zničení téměř celého města, a nebyly ušetřeny ani objekty zapsané na seznam UNESCO, např. středověká citadela tyčící se na akropoli nebo **Umajjovská mešita** z 8. století.

Slavný hrad poblíž města Homs nazvaný **Krak de Chevaliers** zažil za tisíc let své existence mnoho útoků. Každý, kdo se ho zmocnil, se ho snažil upravit pro své potřeby, a díky tomu se později stal největší křižáckou pevností ve Svaté zemi s četnými unikátními architektonickými prvky. Díky své poloze umožňuje dokonalý přehled o situaci v okolí, proto je strategickým objektem i během občanské války. Nedaleký Homs byl několik let baštou syrských rebelů, kteří obsadili i tento hrad. Syrská armáda ho nakonec dobyla zpět, ale i on zůstal nenávratně poškozen.

Ničení v důsledku válečných bojů se nevyhnuly ani odlehlé a méně dostupné objekty, jako například starobylé vesnice severní Sýrie, známé jako **Mrtvá města**. Jedná se o pozoruhodné rozvaliny, představující osídlení venkova ve starověku. Městečko **Maaloula** a jeho vzácné kláštery svatého Sergia a svaté Tekly byly rovněž vypleněny islámskými bojovníky.

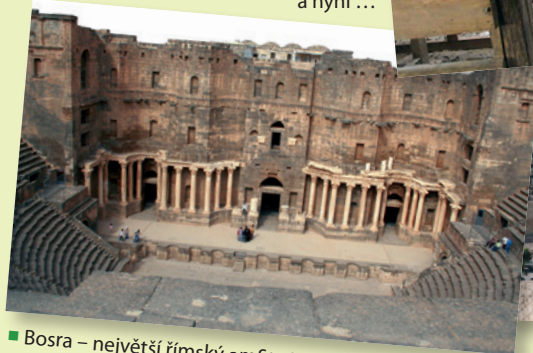
Téma Sýrie připravila Veronika Pavlů ■

Malý přehled syrských památek

Města jako Damašek či Aleppo patří k nejstarším městům na světě, proto do vypuknutí občanské války bylo možno v Sýrii obdivovat mnoho cenných pozůstatků vývoje lidských dějin. Některé památky vydržely přes tisíc let, ale aktuálně probíhající občanská válka je bohužel nijak nešetří.

■ Klášter sv. Tekly v Maaloule před válkou a nyní ...

■ Bosra – největší římský amfiteátr v Sýrii

■ Aleppo

■ Krak des Chevaliers – dosud zachovalá křižácká pevnost je také citelně poškozena...

Zdroj fotografií: Pixabay ■

Misijní cesta do Mexika

■ V roce 2018 směřovala misijní cesta národního ředitele Papežských misijních děl Leoše Halbrštáta a kameramana Jana Štindla přes Atlantický oceán do východní části Mexika, kde již třetím rokem působí český misionář O. Jiří Brabec. Hlavním cílem cesty bylo nahlédnout do misijního života tohoto moravského kněze uprostřed mayské komunity. Oblast, kde otec Jiří působí, byla ještě před padesáti lety jen hustá džungle.

■ Mexiko je velká země plná kontrastů. Najdeme tu mnoho turistických areálů, které svým návštěvníkům nabízejí komplexní servis a naprostý blahobyt, přestože pár kilometrů za jejich branami žijí původní mayaští obyvatelé v chudých chýších. Životní standard těchto domorodců se nedá srovnávat s evropskými normami, ale přesto zde tihle původní obyvatelé Mexika žijí spokojený a radostný život.

■ Moderní kultura pomalu ale jistě proniká i na toto mayské území, a protože přirozená povaha Mayů je naprosto otevřená a důvěřivá, setkávají se zde také čím dál častěji s působením nejrůznějších náboženských hnutí a sekt.

■ V roce 2018 slavili mexičtí křesťané výročí 500 let od první dokumentované mše svaté.

■ Práce otce Jiřího je zde velice křehká, jelikož samotné vnímání víry je tu naprosto odlišné od toho evropského. Zatímco u nás klademe důraz na rozumové přijetí víry a snažíme se vše doložit spisy a teoretickými poučkami, Mayové svou víru žijí naprosto živelně a svobodně.

■ Otec Jiří zde má na starost 15 tisíc katolíků a i když je jeho evropský původ mezi nimi naprosto zřejmý, svou poctivou prací a srdečným přístupem si dokázal u Mayů získat respekt a uznání.

■ Jakmile dosáhnou mayské dívky věku patnácti let, čeká je velká slavnost dospělosti, která by se u nás dala srovnat s honosnou svatbou.

■ Otec Jiří zde, mimo jiné, dohlíží také na stavební práce na farních budovách.

■ Farnost otce Jiřího má rozlohu 5000 km², a proto musí často zdolávat velké vzdálenosti, někdy i po vodě.

■ Tradiční mayský kříž byl na mexickém území ještě před příchodem prvních křesťanů a symbolizoval čtyři světové strany, do kterých se Mayové modlili.

■ Oltář v tradiční mayské kapli často zdobí obrázky a sošky svatých.

Ze života Misijních klubek

Jako v minulých číslech i nyní se budeme věnovat uplynulému půlroku činnosti Misijních klubek u nás. Snažíme se o reprezentativní průlet celou Českou republikou, někdy to ale není úplně možné. Ne všechna klubka dávají o sobě vědět. Tímto chceme apelovat na ta váhavá, aby se nebála a zaslala alespoň pár slov a několik fotografií o svojí činnosti na adresu Národní kanceláře PMD. Všechny zaslané příspěvky jsou zveřejňovány na facebooku PMD.

V **Kolíně** se na podzim konalo misijním setkání dětí. Přijeli na něj především poutníci z Vlašimi a okolí, ale nechyběla ani skupina farníků a dětí ze samotného Kolína. Úvodní mši svatou sloužil P. Marian, který strávil 21 let v Demokratické republice Kongo. Během vyprávění o jeho zážitcích z Afriky se přítomní dověděli, jak se tam jí (měl i praktické ukázky v podobě sušené ryby a housenek), jak slaví liturgii, nebo jak to vypadá ve škole. Došlo i na skupinový kvíz. Protože tématem setkání byla Voda a její význam pro nás, bylo potřeba vyrazit po skupinkách do města a začít plnit zadané úkoly. Děti cestou sbíraly a třídily odpadky, zjišťovaly, jak obyvatelé šetří vodou a zda vědí něco o mikroplastech. Dobrovolní hasiči z Ovčár jim pak předvedli svou práci. Cesta byla zakončena opět v kostele, kde si všichni připomněli a obnovili svůj křest. Na letošní setkání se všichni mohou těšit opět první říjnovou sobotu. S největší pravděpodobností se malí misionáři sejdou na Tetíně.

Ve **Starém Poddvorově** na Hodonínsku se v neděli 14. října uskutečnilo Misijní štrúdlování. Do přípravy akce se zapojilo téměř třicet lidí, kteří dobrovolně napekli a připravili sladké dobroty. Organizátorům se povedlo nachystat nezanedbatelných sto šedesát balíčků se štrúdlu a různými koláčky. Ještě větším úspěchem bylo, že se všechno během pár minut rozebralo. Výtěžek putoval na podporu projektů Papežských misijních děl. Ve stejný den se pustila do Misijního štrúdlování také Štramberská schola. **Štramberk** sice není velké město, ale místní farníci byli opravdu štedří. Vybralo se přes patnáct tisíc korun, které jistě udělají radost dětem v nuzných podmínkách.

Prosíme o pomoc pro Malawi postižené záplavami!

Malawi postihly velké záplavy. Dostali jsme žádost o pomoc od malawských biskupů a z Říma od Prezidenta Papežských misijních děl arcibiskupa Giampietra Dal Tosa! Své příspěvky a dary můžete posílat na účet PMD:

72540444/2700, VS 999 (Malawi)

Všem, kteří se ocitli v nouzi, chceme pomoci finančně a posíláme jim naše modlitby! Za vaši pomoc ze srdce děkujeme!

■ Hudební program dětí z Misijního klubka ve Slatině nad Zdobnicí pro Dialyzační středisko v Rychnově.

Misijní klubko v **Nivnici** pravidelně navštěvuje klienty v tamním charitním domě. V průběhu listopadu děti z Misijního klubka tvořily s dědečky a babičkami drobné dárky na blížící se Vánoce. Je krásné vidět úsměv na tváři toho druhého. Členové klubka za tyto milé chvíle i za mezigenerační přátelství nepřestávají děkovat a vždy se těší na další setkání.

Děti z Misijního klubka ve **Slatině nad Zdobnicí** na svátek svatého Mikuláše 6. prosince zase vystoupily se svým hudebním programem pro pacienty, rodinné příslušníky a personál Dialyzačního střediska v Rychnově nad Kněžnou. Vedoucí klubka prokládala písničky a tanečky malých misionářů slovem o adventní a vánoční době a děti si nakonec zaspívaly několik písniček se všemi společně. Do Dialyzačního střediska Misijní klubko nepřišlo s prázdnou. Na úplný závěr děti rozdávaly dárky, které vyrobily při pravidelných setkáních. Rozdávat radost je jedním z úkolů misionářů, proto tento úkol splnili malí misionáři moc rádi!

Misijní jarmark v **Letohradě** na Orlici v rámci Vánoční výstavy probíhal od pátku do neděle 14.–16. prosince. Na organizaci se podílelo Misijní klubko z Letohradu a Slatiny nad

Mimořádný misijní měsíc říjen 2019 v Missio magazínu

V duchu příprav na Mimořádný misijní měsíc říjen 2019 se již od podzimu nesou i jednotlivé díly Missio magazínu, vysílaného 4× měsíčně na televizi Noe. Spolutvůrci se mohou stát i děti, pokud se aktivně zapojí do rubriky **Svatý misionář**. V dubnu se věnujeme misionáři sv. Vojtěchovi. Obrázky, které se nedostaly do vysílání, jsou zveřejňovány na facebooku PMD. Je to nová možnost, jak se zapojit s dětmi do misijní spolupráce. Touto aktivitou se také s dětmi

připravujeme na Mimořádný misijní měsíc říjen!

Jak si děti dosud poradily např. se sv. Janem Boskem, sv. Bakhitou či sv. Patrikem se můžete podívat i na Youtube kanálu MissioCZ. Tam bude ke shlédnutí i nově připravovaný **spot Pokřtění a poslání**, na kterém se autorsky podíleli Jan Štindl a Martin Rýznar. Spot byl v premiéře odvysílán v březnovém Missio magazínu.

■ Misijní klubka z Letohradu a Slatiny nad Zdobnicí... ■ ... uspořádala Misijní jarmark v Letohradě.

Zdobnicí. U misijního stánku se vystřídali malí i velcí misionáři, kteří nabízeli za dobrovolný dar rozmanité dárky a výrobky od svícňů, zdobených svíček, perníků, korálků po výrobky z textilu a vlny až po hračky pro nejmenší. Nechyběly ani materiály PMD. Pro děti byl připraven i malý hrací koutek. Každý zde mohl nasát vánoční atmosféru při kávě s výborným zákuskem, popovídat si s přáteli a v uspěchaných dnech se na chvíli zastavit a uvědomit si, co je vlastně v životě důležité... Misijní jarmark podpořil Jeden dárek navíc pro rodiny v Sýrii.

Pěkně barevně a hlavně veselo bylo druhou únorovou neděli na faře v **Teplícih**. Ptáte se proč? Sešli se tam děti z Misijního klubka i z farnosti v očekávání exotického zážitku cesty na Filipíny. Nejprve si musely zhotovit letenku s obrázkem české i filipínské vlajky. Speciální letadlo je pak dopravilo vzhůru na jeden z filipínských ostrovů. Zde je očekávaly místní rodiny. Navzájem se všichni představili, naše děti dostaly nová jména a mohly si vyzkoušet filipínský pozdrav, některá slovíčka a také tanec. Poté se děti vydaly na ostrovy, kde si mohly zahrát hry filipínských dětí. Následovalo povídání o životě na Filipínách s obrázky a tombola, při které děti vyprávěly, co si o Filipínách zapamatovaly, a vybraly si dárek. Na závěr se v kruhu pomodlily ve svých jazycích modlitbu „Otče náš“ a poslechli si filipínskou hymnu. Návštěva filipínských přátel, kteří bydlí v Teplícih či okolních městech, byla velkým zpestřením a obohacením pro místní společenství.

Nové misijní materiály

Skládačka PMD sv. Petra apoštola

Skládaný barevný leták, ve kterém jsou ve zkratce shrnuty nejdůležitější informace o Papežském misijním díle sv. Petra apoštola (SPA). V letáku je vložena složenko a přihláška do misijních aktivit.

PMD na mši k 6. výročí zvolení papeže Františka

Apoštolský nuncius, diplomatický zástupce Vatikánu v České republice arcibiskup Charles Daniel Balvo, se po sedmi letech rozhodl obnovit tradici a u příležitosti 6. výročí zvolení papeže Františka celebrou v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha mši svatou. Stalo se tak 21. března 2019 v 17.00 hodin za přítomnosti kardinála Dominika Duky, arcibiskupa Jana Graubnera a celé řady českých a moravských biskupů.

Na jeho přání připravila obětní průvod Papežská misijní díla v ČR a po bohoslužbě se s apoštolským nunciem sešel i národní ředitel PMD jáhen Leoš Halbrštát a diecézní ředitelka PMD v královéhradecké diecézi Bronislava Halbrštátová, kteří mu také předali dárek od papežských misí. Malí misionáři nesli v obětním průvodu svíce v misijních barvách, další z nich byli převlečeni za zástupce jednotlivých kontinentů a přinášeli symbolické dary za Afriku, Ameriku, Asii, Oceánii a Evropu.

Apoštolský nuncius v České republice arcibiskup Charles D. Balvo v závěru bohoslužby pozdravil věřící v českém jazyce a poděkoval Papežským misijním dílům a dětem z Papežského misijního díla dětí.

7. Misijní kongres dětí

Další celostátní kongres dětí se tentokrát bude konat v Kroměříži a to v sobotu 5. října 2019. Příprava na kongres je součástí příprav k MMMŘ 2019. Pro více informací sledujte Facebook PMD a Aktuality na www.missio.cz, kde budou postupně zveřejňovány další podrobnosti.

Nové misijní materiály

Misijní křížová cesta za děti v misijních zemích

Text křížové cesty s rozjímáním nad útrapami dětí v misiích připravila Bronislava Halbrštátová. Modlitby jsou doprovázeny fotografiemi, které byly pořízeny na misijních cestách.

Oslavy Misijní neděle napříč republikou

Každoroční připomínka Světového dne misí, který už v roce 1926 ustanovil papež Pius XI., je příležitostí podpořit modlitbou a finančním darem bratry a sestry ve víře obývající méně bohaté a bezpečné části planety. Pomyslně se tu propojují dárci i obdarovaní, aby společně svědčili o Boží lásce k lidstvu a dále šířili víru až do těch nejzapadlejších koutů světa.

Ačkoliv všechny sbírky předposlední říjnové neděle putují na projekty zajišťující pomoc potřebným skrze Papežské misijní dílo šíření víry, na řadě míst je oslava mnohem pestřejší a nápaditější. Do hry vstupují dětské členové Misijních klubek a za pomoci svých rodičů a dalších dobrovolníků pro ostatní připravují misijní výzdobou kostelů, přinášejí obětní dary v převlečení za příslušníky jednotlivých kontinentů, pořádají Misijními jarmarky či koláče a celou řadu jiných aktivit. Přípravě obětují i týdny před samotnou nedělí, jen aby stihli vše připravit a nacvičit. Všichni společně se ve svém okolí snaží zvýšit povědomí o činnosti Papežských misijních děl.

V **královéhradecké diecézi** byla podobným misijním zápallem zasažených míst celá řada. V Hradci Králové se stal centrem dění kostel Nanebevzetí Panny Marie, kde mši svatou sloužil biskupský vikář pro pastorační P. Jan Paseka a národní ředitel Papežských misijních děl v ČR jáhen Leoš Halbrštát. Hudebně mši svatou doprovodila schola kostela Nanebevzetí Panny Marie pod vedením Aloise Nerudy s hostující scholou Církevní základní školy a dalšími. Zazněla také Hymna Papežského misijního díla dětí „Pošli mě, půjdu já“. Po mši svaté následoval Misijní koláč. Ve farní místnosti na štědré dárce čekala spousta napečených dobrot, koláčů, závinů a cukroví. Nechyběla káva, čaj a výborné jídlo od přátel ze Sýrie.

Milevsko, Pacov, Třeboň, Pelhřimov, Majdalena, Jindřichův Hradec, Vodňany, Skočice, Jistebnice, Klokoty, Kaplice, České Budějovice i Srí Lanka, Tanzanie, Zambie, Sýrie, Pákistán... Vzdušné nebeské spojnice mezi **jižními Čechami** a Asií či Afrikou bychom si

■ Misijní neděle v Kroměříži.

■ Misijní obětní průvod v Hradci Králové.

o předposlední říjnové neděli mohli představit jako linky přeplněné daty. Objem datového přenosu byl možná tentokrát na svém maximu, ale spojení jistě nebylo přetíženo, spíše mu byly vlyty nové síly.

Dělo se totiž to nejkrásnější, co v církvi můžeme zažít. Byla propojena modlitbou a vzájemnou pomocí. Finanční pomocí sbírky Misijní neděle jsme vyjádřili, že spolu s apoštolem Jakubem vyznáváme podstatu naší víry: „*Když bratr nebo sestra nebudou mít do čeho se obléci a budou mít nedostatek denní obživy, a někdo z vás jim řekne: ‚Tak s Pánem Bohem! Zahřejte se a najezte se‘ – ale nedáte jim, co potřebují pro své tělo, co je jim to platné? Stejně tak je tomu i s vírou: když se neprojevuje skutky, je sama o sobě mrtvá.*“

Na **západě Čech** oslavili Misijní neděli třeba ve farnosti Plzeň-Severní Předměstí. Misijní jarmark, ze kterého si mohli věřící odnést celou řadu věcí, od moučníků přes mošt, bylinné sirupy, nákupní tašky, náramky z provázků až po drátkované dekorace, vynesl přes šestnáct tisíc korun. Zároveň do klubka přijali pět nových dětí.

Diecéze **na Moravě** se už tradičně v hojně míře zapojují do připomínky Světového dne misí. Ve Vyškově prochází kostelem kostýmovaný průvod mládeže. Zástupci různých národů ukazují zdejším farníkům, že misie jsou věcí všech lidí na celém světě. Na Církevní základní škole v Kroměříži předcházela Misijní neděli již ve čtvrtek školní mše svatá a společná modlitba Misijního růžence dětí z klubka. K nedělní misijní mši přispěli žáci nejen výrobky do jarmarku, ale připravili si i krátkou scénku o chudobě a starostech dětí v Africe. V Olomouci-Hodolanech mají od předloňského Misionářského tábora, kdy se podrobněji seznámili s Papežskými misijními díly, jasný cíl. Co nejvíce se angažovat v pomoci spolubratrům ve víře. O Misijní neděli vyzdobili kostel na slavnostní liturgii, pomodlili se společně růžencem za jednotlivé kontinenty a misionáře a připravili malý jarmark s občerstvením pro ostatní farníky.

Podobný scénář se opakoval na řadě míst po celé republice a všichni, kdo se stali misionáři ve svých farnostech, si zaslouží velké poděkování. Vstup do roční přípravy na Mimořádný misijní říjen 2019 se vydařil a jistě už nyní přinesl bohaté duchovní plody.

Připravil Luděk Bárta ■

■ Misijní neděle v Letohradě.

■ Misijní neděle v Brně-Žabovřeskách.

Do Zbraně!

Někde u nás

Týjo!
Mami,
koupíš mi
ten samopal?

Miláčku, nejde to.
Víš, že musíme šetřit...

To není fér!
Já ho chci!

Jsi zlá!
Já ho chci,
tak mi ho kup!

Rozvíjíme spolupráci se Slovenskem

papežské
misijné
diela

Na pozvání nového národního ředitele Papežských misijních děl na Slovensku P. Ivana Kňaze se na konci října 2018 uskutečnila v Národní kanceláři PMD v Bratislavě dvoudenní návštěva národního ředitele PMD v ČR jáhna Leoše Halbrštáta a diecézní ředitelky PMD v královéhradecké diecézi Bronislavy Halbrštátové. Součástí jejich návštěvy bylo natáčení v TV Lux. Celý pořad, který moderoval Radovan Pavlík, byl věnován Papežským misijním dílům. Hovořilo se zde o Světovém dni misíí, členských aktivitách PMD, misijním poslání církve, spolupráci Národních kanceláří Slovenska a České republiky a dalších radostech a starostech, které s sebou přináší práce a činnost papežských misíí. Druhý den sloužili oba národní ředitelé v kapli Národní kanceláře mši svatou za misie a misionáře.

V půlce února letošního roku se Leoš Halbrštát opět vydal na Slovensko, aby pokračoval v navazování kontaktů, rozvíjení možných projektů a sdílení zkušeností. Ani tentokrát nevynechal televizní studio TV Lux a společně s moderátorem P. Markem Váňušem SVD natočili další díl pořadu Moja misia. Také slovenský ředitel PMD Ivan Kňaze několikrát navštívil Národní kancelář v Hradci Králové a letos v dubnu zde natáčel Missio interview, jehož byl hostem.

Misijní dokument z Mexika odvysílala Česká televize

Dokument o práci českého misionáře P. Jiřího Brabce v Mexiku s názvem Otevřená duše Mexika v únoru odvysílala Česká televize. Film, který natočil Jan Štindl během mexické misijní cesty Národního ředitele Leoše Halbrštáta, je možno vidět v rámci internetového vysílání České televize. Dokument má 26 minut a najdete jej v archivu pořadu Cesty víry.

■ Národní ředitel PMD Leoš Halbrštát v pořadu Moja misia představil film Zambijský bambo.

Misionáři zabití v roce 2018

Podle údajů Agentury Fides (při Kongregaci pro evangelizaci národů ve Vatikánu) bylo v roce 2018 zabito 40 misionářů: 35 kněží, 1 seminarista a 4 laici. V Africe to bylo 19 kněží, 1 seminarista a 1 laik; v Americe 12 kněží a 3 laici a v Evropě byl zabit 1 kněz. V předchozích 8 letech bylo nejvíce případů zabitých misionářů v Americe, v roce 2018 vede v této tragické statistice Afrika. Podrobnosti, včetně krátkých medailonků obětí, najdete pod odkazem: <https://www.missio.cz/aktuality/martyrologie-za-rok-2018/>

● Kontakt

Papežská misijní díla, Na Kropáčce 30/1,
500 03 Hradec Králové, tel. 604 838 882,
pmd@missio.cz, www.missio.cz

Číslo účtu: 72540444/2700 UniCredit Bank
Czech Republic, a.s., pobočka Hradec Králové

Facebook: [https://www.facebook.com/
PapezskaMisijniDila](https://www.facebook.com/PapezskaMisijniDila)

Twitter: https://twitter.com/missio_cz

YouTube: [https://www.youtube.com/user/
missiocz](https://www.youtube.com/user/missiocz)

Kino Missio: <https://kino.misijnidila.cz/>

● Základní variabilní symboly

Projekty PMD

VS 999 Papežská misijní díla
(necháváte rozhodnutí na PMD)

Nebo si vyberte z naší nabídky:

VS 10 Podpora základní světové misijní
činnosti Církve

VS 30 Podpora bohoslovců v misích

VS 40 Pomoc dětem v misích

VS 321 Mešní intence misionářům

Tradiční akce PMD

VS 140 Pohled pro misie®

VS 141 Misijní štrúdlování®

VS 240 Jeden dárek navíc®

VS 640 Misijní jarmark®

VS 740 Misijní kalendář

VS 840 Misijní koláč®

VS 888 Chléb pro misie

VS 940 Misijní bombónek

● Členské aktivity PMD

Saňte se členy PMD, vyberte si a zapojte se:

Dárcovství – finanční podpora misí

DŮLEŽITÉ

- 1 Při zaslání darů uveďte, prosím, variabilní symbol (VS).
- 2 Napište nám, prosím, číslo svého účtu, pokud z něho posíláte finanční dar.
- 3 Jestliže chcete poslat finanční dar na misie, pomůže nám, když se přihlásíte na PMD do Dárcovství a dostanete členské číslo.
- 4 Pokud od nás máte členské číslo, použijte ho jako specifický symbol.
- 5 Když od nás dostanete nějaké misijní materiály a následně finančně přispíváte na misie, nepište, prosím, do poznámky „platba“, vše přijímáme jako dar na misie.
- 6 Z darů pro PMD lze uplatnit odpočet z daní. Na vyžádání Vám rádi vystavíme potvrzení.
- 7 Při zaslání darů na misie uvádějte prosím jako **specifický symbol své členské číslo**, nebo **v poznámce adresu**, jinak nejsme schopni dárcе rozpoznat a potvrdit mu příjem daru.

Misijní růže – denní modlitba desátku růžence za misie

Misijní klubko – pro děti, denní modlitba za děti světa, týdenní spojení na Misijní bombónek

Misijní klub – denní modlitba za misie, týdenní spojení na Chléb pro misie, podpora aktivit PMD

Adorace pro misie – duchovní podpora misí

Misijní unie – pro kněze, řeholníky a laiky – otevřenost pro misijní spolupráci

Pomozte našim misionářům v Paraguayi postavit exerciční dům

V rámci příprav na Mimořádný misijní říjen 2019 zahájila Papežská misijní díla užší spolupráci s českými misionáři aktuálně působícími v zahraničí. Mezi indiány v jihoamerické Paraguayi už 10 let působí Kongregace milosrdných sester III. řádu sv. Františka z Assisi.

Sestry pracují převážně s dětmi z chudých zón – navštěvují je u nich doma, zajišťují jim vzdělávání, katecheze, obstarávají léky, jídlo, pomáhají najít práci jejich matkám. Provozují také Centrum Božího milosrdenství, které slouží jak pro organizaci různých slavností, tak pro práci s dětmi. Stovky lidí z celé Paraguaye do Centra přijíždějí kvůli slavnosti Božího Milosrdenství, ale také proto, aby se zúčastnili duchovních obnov či exercičí.

Jelikož kongregaci chybí dostatek ubytovacích prostor, potřebuje v blízké budoucnosti začít stavět exerciční dům, který by byl základem pro všechny duchovní aktivity Centra a zároveň i finančním zdrojem aktivit pro chudé a potřebné.

Pokud byste našim misionářkám v Paraguayi chtěli na jeho výstavbu přispět, můžete zaslat libovolný dar na níže uvedené číslo účtu.